

Vokse av seg astma?

Spørsmål: Vokser de fleste av seg astma etter hvert?

Svar: Mennesker med astma har en kronisk betennelsestilstand i luftveiene (bronkiene) med hovne slimhinner og overproduksjon av seigt slim. I tillegg trekker musklene omkring luftveiene seg sammen. Dette hemmer luftpassasjen ut og inn av lungene. Plagene varierer over tid avhengig av hvor betent slimhinnen i luftrørene er. Betennelsen tiltar hvis luftveiene blir utsatt for irriterende stoffer (triggere). Eksempler på triggere er infeksjoner, kald luft, anstrengelser, røyk, eksos, parfyme, pollen, pelsdyr, husstøvmidd, muggsopp, mat (melk, egg, fisk, frukt) og enkelte medisiner. Med riktig behandling blir lungefunksjonen tilnærmet normal. Vi sier at symptomene lar seg reversere. I en undersøkelse som ble publisert i det anerkjente tidsskriftet *Pediatrics* i 2013 fulgte man 248 barn med astma fram til 19-års alder. Man fant at

- 21 prosent av deltakerne ikke lenger hadde symptomer på astma
- 38 prosent hadde astmasymptomer av og til
- 41 prosent hadde hyppige symptomer

Barn som var allergiske mot katter eller hunder, og de som hadde alvorlig astma i ung alder hadde økt risiko for å ha vedvarende astma inn i voksen alder. Hvis andre i familien har astma eller hvis barnet har eksem øker dette også sjansen for at barnet ikke vokser av seg lungelidelsen. En feilkilde ved slike undersøkelser er at det kan være vanskelig å avgjøre om et barn har astma. Noen barn får derfor feilaktig diagnosen. Grunnen er at barn har mye mindre luftveier enn en voksen person. Luftveiene kan derfor som følge av en forkjølelse, tobakksrøyk eller andre irriterende stoffer forsnevres i en slik grad at man tenker at barnet har astma uten at

det foreligger en kronisk betennelse i slimhinnen. Noen små barn som synes å vokse astma har kanskje aldri hatt sykdommen. En ny side ved forløpet av astma som forskning har avdekket er at sykdommen hos enkelte personer utvikler seg til kols-lignende lidelse i voksen alder. Omkring en av tre personer med kols tilhører denne gruppen. De har en blanding av astma og kols. Det innebærer at symptomene lindres ved hjelp av medisiner som til vanlig benyttes ved astma.